OLACAKLARI KADAR OLAMAYANLAR

YAZAN: GÜNDÜZ KILIÇ

TURGAY (G. Saray)

LİSENİN onuncu sınıfına kadar her yıl şeref levhasına geçmiş örnek bir talebe, pırıl pırıl bir zekâ... Kitapların üzerine basıp yükselirken bir taraftan da sporun bütün dallarında almış yürümüş... Voleybol oynuyor, takımının en iyisi... Kulüpten koşup kapıyorlar. Basketbol oynuyor, takımının en iyisi... Kulüpten koşup kapıyorlar. Basketbol oynuyor, takımının en iyisi... Kulüpten gelip alıyorlar Yüz metre koşuyor, herkesin önünde... Gülle atıyor, derecesine parmak ısırıyorlar... Kulübün atletizm kaptanı **«Çok büyük atlet olacak»** diye tutturuyor. Hentbolde durmadan kulübüne kupalar kazandırıyor. Futbolde santrfor olarak mektep takımını zaferden zafere koşturuyor. Ve en nihayet kalecilikte karar kılıp ortaya çıkıyor...

Bütüp bu maddi ve mânevi vasıfların toplandığı heykel gibi mükemmel bir fizikle Galatasaray takımının kalesine geçiveriyor. Senelerce, tam 17 yıl Galatasaray kalesini korurken 49 defa da milli takımımızın bekçiliğini yapıyor... Onun kalesinin içinde adetâ duvarlaştığı büyük maçlarını çok iyi hatırlarım. **«Bu adam yenilmez, bu duvar delinmez»** dedirttiği birçok maçlarını... Meselâ Berlinde yüzbinlerce kişinin önünde **Almanyayı** yendiğimiz maçını...

Inanın, maçımızı demeyip maçını demek zerre kadar hatâlı değil. Çünkü o maç cidden yalnız Turgayın maçıydı. Türk kalesini hayret verici bir şekilde boydan boya kaplıyan koca Turgay doksan dakika yerlerde sürünerek, köşeden köşeye yaylanarak, en kuvvetli şütleri sinek kovar gibi kenarlara atarak direnip durmuştu.. Bunları gözlerimle gördüm. Ünlü Alman futbolcuları, yöneticileri de faltaşı gibi açılmış gözleriyle gördüler de ona **(Berlin panteri)** dediler. Almanyada Turgayın adına şarkılar bestelediler.

Işte bu olağanüstü yaratık, bu insanüstü kabiliyet 17 sene boyunca daha iyi olabilmek, her zaman iyi olabilmek için ne yaptı biliyor musunuz?.. Hiç... Katiyen iyi idman yapmadı. Katiyen kendine iyi bakmadı. Katiyen kendini iyi hazırlamadı. Ve katiyen kendi büyüklüğünü, yaptığı işin büyüklüğünü anlıyamadı. Sadece Allahın lûtfettiği üstün kabiliyetlerine yaslanıp, bunlara senelerin verdiği tecrübeleri ekleyip gene de memleketin en iyi kalecilerinden biri olarak kalmasını bildi... Işte o kadar.

Ah! **Turgay...** Halbuki ne **Yaşin**, ne **Gilmar** ne de bir başkası eline su dökebilirdi senin. Onların yarısı kadar çalışsan, onların yarısı kadar kendine iyi bakabilseydin... Ancak şimdi şimdi o kolunu kırıp aylarca hasretini çektiğin kalene kavuşunca işler değişti. Ancak şimdi hayatında hiçbir zaman çalışmadığın kadar iyi çalışıyor, iyi yaşıyor, yaptığın işin büyüklüğünü anlıyabiliyorsun.. Bence aslâ geç değil.. Gene de olacağın kadar olabilirsin bu gidişle... Bu imanla, bu azimle...

ÇARŞAMBA GÜNÜ: METİN (G. Saray)

OLACAKLARI KADAR OLAMAYANLAR

YAZAN: GÜNDÜZ KILIÇ

AYHAN (G. Saray)

EĞER futbolün bir şiir tarafı varsa, bence bu işin şairlerinden biri de Ayhan'dır. Fakat senede birkaç eser verebilen tembel bir şair...

Ben onu böyle eser verdiği günlerde bir toreadora benzetirim. Daima başı mağrurane kalkık, insicamlı yücudunun âhenkli dönüş ve hareketleriyle boğaya değil de topa hükmeden bir futbol toreadoruna... Ayhan topla gayet rahat anlaşır. Topu ayaklarının uysallığı ile istediği gibi kullanır... Aslında Ayhan topsuzken, top ayağında yokken daha büyüktür... Topun nerelere geleceğini üstün bir seziş kuvvetiyle hisseder, her zaman orada hazır ve nâzırdır. Tabii bütün bunlar bir mevsimde pek seyrek seyrettiğimiz iyi gününde bir Ayhan'ın meziyetleri... Maalesef o, ekseri maçlarda sahada miskin, tembel, hırssız, arzusuz dolaşır durur.. Böyle günlerinde de gene fevkalâde futbol zekâsı ile bu sefer topun gelemiyeceği yerleri kestirir ve oralarda mes'uliyetten uzak gizlenir... Ayhan'ın Ayhan olduğu maçlarda oynadığı takımın yenildiğini görmedim dersem inanın mübalâğalı konuşmuş olmam... Onun kadar kontrollu, yapıcı, tesirli, zeki futbolcu bizi bırakın dışarlarda parmakla sayılır.

Gelgelelim bu büyük kıymeti senede ancak üç dört maç bu imrenilecek meziyetleri içinde seyrederiz... Diğer maçlarda ise âmiyane tâbiriyle dökülür de dökülür... Peki, niçin?... Bence bu daha çok Ayhan'ın iç âlemi ile ilgilidir... O çok zaman futbolu bir angarya gibi alır. Futbolu tatsız bir vazife yapar gibi, nöbet tutar gibi oynar... Ne yaparsanız yapınız onu bu ruh hâletinden sıyıramazsınız... Kendine bakmaz... Amma tam mânasıyle içine ve dışına zerre kadar önem vermiyerek kendini öylesine bırakır... İnsanlardan kaçar.. At yarışlarının çevrelerine dalar Bence çok yazık ediyor kendine... Çok yazık ediyor hepimize... Olacağı kadar olamıyanların en başında yer alıp olduğu yerde sayıyor Ayhan... Bir artist hangi dalda olursa olsun biraz da kendisinden çok başkalarınındır da.. Bunu bir anlayabilse... İçinde yavaş yavaş kaybolacağı müstağni ortamdan bir sıyrılabilse... Bu çok büyük futbolcumuzla milletçe iftihar edebiliriz inanın... Anlıyacak... Anlıyacak... Bir gün muhakkak anlıyacak... Fakat korkarım artık pek geç olacak...

OLACAKLARI KADAR OLAMAYANLAR

YAZAN: GÜNDÜZ KILIÇ

GÜVEN (Beşiktaş)

EĞER bir kırkayak futbol oynasa idi her cihetten gelen toplara ancak Güveninki kadar bir rahatlıkla hâkim olabilirdi...

Güven'de üstelik müthiş terazili bir kafa da var. Evet, doğrusu iki ayakla bir başla yapılacak işler değildir Güven'in toplara hükmederken gösterdiği maharet... Bu hükmediş içinde sık sık da nereden uzanır bilinmez bir ayak, bir baş uzanır da topu ağlara yollayıverir...

Fakat... Maalesef bu işlerin bir de fakatı var... Topu ararken topla olduğu kadar parlak değildir Güven... Zaman zaman da onu gerektiği kadar çabuk çıkartmaz ayağından.. Daha doğrusu topla oynamaktaki hünerini iyi bildiğinden, ondan ayrılmak istemediğinden, çok kere gerektiği kadar çabuk çıkartamaz topu ayağından... Sonra öyle günler olur ki onu biraz halsiz, biraz cılız görürüz sahalarda...

O zamanlar kulaklarımıza ister istemez bazı fısıltılar gelir... Üzülürüz... Böyle Güven gibi hakikaten futbolcu olarak yaratılmış kaç kişimiz var ki... Gönül istiyor ki bunlar yalnız, yalnız futbol oynasınlar.. Hayatın başka zevklerine dalmasınlar... Belki haksızlık ediyoruz ama futbolu da öyle seviyor, iyi futbolcuya da öylesine bayılıyoruz ki...

Zaten pek az olan büyük futbolcularımızı hep dipdiri görmek istiyoruz sahalarımızda... Sadece sahalarımızda mı, bizi de aşsınlar gitsinler dışarlarda Türk futbolcusunun nâmını yaysınlar... Bütün bunlar için gereken malzemeye sahip kıymetlerimiz bir de sporcu hayatını benimseseler, perhize girebilseler... Yaptıkları işin zirvesine çıkıp, zevkini sürseler...

Böyle bir düşünüş içinde Güven'in her yerde, futbol sahalarında pırıl pırıl parlayacağına inanıyor, güveniyorum.

CUMARTESİ GÜNÜ: TURGAY

OLACAKLARI KADAR OLAMAYANLAR

YAZAN: GÜNDÜZ KILIÇ

Hep niye yanarım bilir misiniz?.. Bâzı büyük futbolcularımızın bir türlü olacakları kadar olamayışlarına.... Sahalarımızdan birçok futbolcu geldi geçti. Doğrusu kimileri olacakları kadar oldular. Kimileri de olamıyacakları kadar bile oldular Benim bu seri yazılarımda yana yakıla bahsedeceklerim ise olağanüstü hasletlerine, meziyetlerine, kabiliyetlerine rağmen kat'iyen olacakları kadar olamamışlardır...

Teker teker ele alacağım bu futbolcuların adları belki sizleri ilk nazarda şaşırtacak, hattâ kızdıracak. «Yusuf! daha ne olsun. Nasıl olsun» diye homurdananlarınız, isyan eden leriniz bile olacak. Fakat yazılarımı sabırla okumak zahmetine katlananlar, eminim sonunda beni haklı bulacak. Meselâ bir Turgay, bir Metin, bir Can, bir Birol, bir Yusuf, bir Şükrü, bir Güven, bir Vural, bir Gürsel, bir Ayhan, bir Nevzat ve bunlar kıratında daha birkaç futbolcu aslâ olacakları kadar olmaları gerektiği kadar olamadılar bence...

Evet, ben de sizlerin hemen hatırladığınız o büyük maçlarını, o muhteşem oyunlarını, o olağanüstü enstantenelerini hatırlıyorum elbette. Gelgelelim gene de olacakları kadar olamadıklarına inanıyorum onların. Belki de sadece onların tutumlarından değil bu olamayış. İçinde kotarıldıkları kap... Köklerini saldıkları toprak... Kısacası hepimizi içine alan bir mesele belki de bu...

Yazılarımda bugüne kadar olacakları kadar olamıyanlardan bahsederken, göreceksiniz kat'iyen «artık olamazlar» hükmünü vermeyeceğim. Onlara az bir ümitle de olsa hâlâ olacakları kadar olabileceklerini anlatmak için...

Yusuf (BEŞİKTAŞ)

AYAĞININ içiyle, üstüyle, burnuyla, tabaniyle, topuğuyla topu mahirane okşayışlarla kendine bend eden **Yusuf** için rahatça memleketimizin bir numaralı top kontrolcularından diyebiliriz. Sık sık şiirleşen bu âhenkli kontrolleri seyretmek bir zevktir doğrusu.

Çok kere onu sahada dar bir yerde üstüste fakat mesafe katetmeyen bir çalım serisi içinde bulursunuz. Ama o kadar ki rakiplerini tamamiyle ekarte etmiş olsa bile bu sefer dönüp kendi gölgesine de bir çalım atacakmış gibi gelir size... Bu belki de kendine aşırı bir güvenden ileri geliyor **«Ailenin parası ancak benim elimde olduğu zaman sağlamdadır»** diye düşünen bir aile ferdi gibi Yusuf da: **«Top ancak benim ayağımda oldukça sağlamdadır»** diye iyi niyetli bir inanç içinde olabilir Gelgelelim bu kadar üstün bir futbolcu bence kolaylıkla hâkim olup, rahatça rakiplerinden sıyırabildiği topu daha yapıcı olarak takım arkadaşlarına sevketmelidir.

Topla olmadığı zamanlarda topsuz futbolü daha büyük bir gayret içinde oynamağa çalışmalıdır. Bunun için de boy, pos, omuz bacak, kısacası fizik olarak heykel gibi bir yapıya sahip olan **Yusuf**, Allahın lûtfettiği bu güzel zarf içindeki uzuvlarını, ciğerlerini kalbini cılızlaştırabilecek kötü yorgunluklardan kaçınmalıdır.

Modern futbolün ideal onbir adamı Yusuf gibi mükemmel top kontrolcülerinden ve oyunun onuncu dakikasında attığı kuvvetli deparı, oyunun 89 uncu dakikasında da atabilen çelik ciğerli kondüsyon küplerinden kurulur Böyle futbolcular üstün top hâkimiyetleri ve kondüsyonları sayesinde hücum ve müdafaada birbirlerine öyle bir ahenk içinde yardım edebilirler ki ortaya o imrenilen seyrine doyum olmayan körük gibi şemsiye gibi açılıp kapanan makine gibi işleyen büyük takımlar çıkar

Yusuf bütün bunlara iş işten geçmeden, daha pek gençken inanmalıdır İşte o zaman yeni yetişen gençlerin örnek alacakları benzemeye çalışacakları mükemmel bir futbolcu tipi çıkar ortaya...

2. Yazı: BİROL (Cumartesi günü)

OLACAKLARI KADAR OLAMAYANLAR

YAZAN: GÜNDÜZ KILIÇ

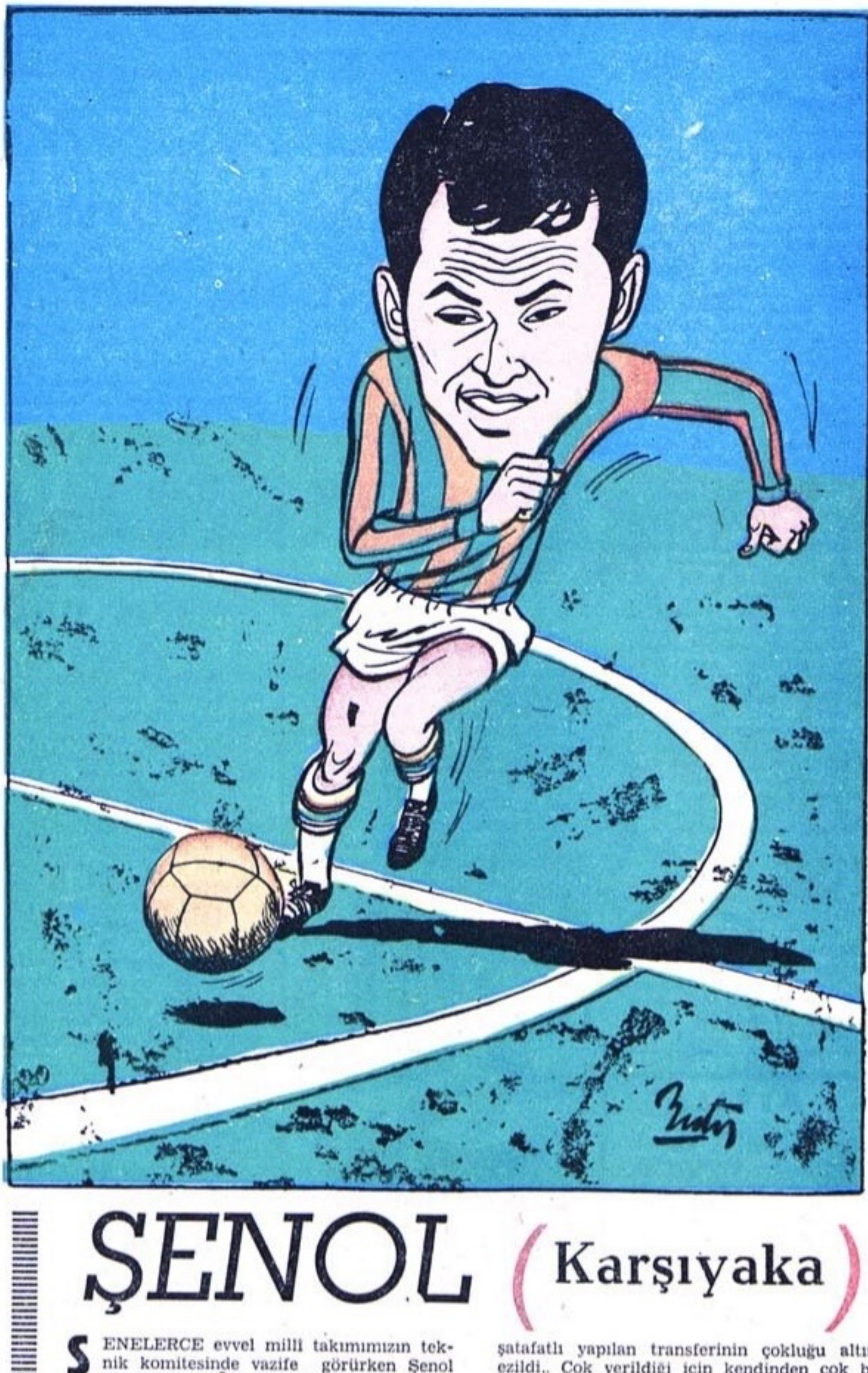

ŞENOL (Karşıyaka)

SENELERCE evvel milli takımımızın teknik komitesinde vazife görürken Şenol ay-yıldızlı forma için daima düşündüğüm adamdı... Ligde yönettiğim takım da onun takımıyla oynadığı zamanlar en çok kafamı yoran Şenol'u durdurmak için yaptığım ev hesapları idi. Bunlar çok defa çarşıya, yâni sahaya uymazlar, Şenol gene bir pundunu bulup hesaplarımızı altüst ederdi... Çünkü sür'atini, gürbüzlüğünü durdursan, müthiş sağ ve sol vuruşları işler, onları yok etsen bu sefer kafası ile kalemizi tehdit ederdi... Görüyorsunuz ki demindenberi hep senelerce evvelki bir Şenol'dan bahsedip duruyor, yapmış olduğu büyüklükleri hep (mazi-i şuhudi) fiillerle anlatıyorum... Zira birkaç senedir Şenol âdeta ortadan yok oldu... Hele bu yakınlarda (hal) sigası ile anlatacak hiçbir başarısı yok... Şenol'un eski sür'atini, gürbüzlüğünü, vuruculuğunu, kısaca yapıcı futbolculuğunu kaybettiği muhakkak... Bunun fiziki bir düşkünlükten çok ruhi bir çöküşten ileri geldiğini sanıyorum... Belki de Şenol çok sıfırlı, çok şamatalı, çok şatafatlı yapılan transferinin çokluğu altında ezildi.. Çok verildiği için kendinden çok beklendiğini bildiğinden, bekleneni verememe endişesinden aşırı derece hislendi... Talihsiz oyunlar birbirini kovalayınca da yükselen sesler, tenkidler, pişman telmihler karşısında da ruhen iyice sindi.. Ben Şenol'un akıl almaz derecede düşüşüne sebep olarak bunları bulabiliyorum... Onun fizikman bittiğine, futbolcu olarak tükendiğine inanmak istemiyorum...

Amma lâf aramızda düşüşün bu kadar uzun devam edişinden de pirelenmiyor değilim... Doğrusu kendi kendime: «Acaba artık yeteri kadar futbolu sevmiyor mu?», «Acaba futbol için zararlı başka yeni hevesleri mi var?» diye de soruyorum... Bence Şenol olacağı kadar olamadı. Olacak iken büyük bir rötar yaptı... Önümüzdeki mevsim rötarını kapatır inşallah... Zira rötarını kapatamazsa korkarım ki defteri kapatacak...

Gelecek yazı: Çarşamba günü

OLACAKLARI KADAR OLAMAYANLAR

YAZAN: GÜNDÜZ KILIÇ

AYDIN (Altay)

MEVSİM başındaki hazırlık maçlarında sahalarda büyük bir ustalıkla top kovalayan, topları mahirane kullanan Aydın için o zamanki antrenörü: «Aydın'a oynamak için bir değil, iki top lâzım» diye esprili bir methiye söylemişti... Fakat zamanla üzülerek gördük ki Aydın bir topla bile doğru dürüst oynayamıyor. Hattâ topa sahip olmak için koşamıyor... Bir katılık, bir donukluk, bir bıkkınlık bütün mevsim boyunca bir türlü yakasını bırakmadı gitti Aydın'ın... Amma hemen söyleyeyim, bu pısırık, kendine güvenini kaybetmiş hali ile bile pek seyrek de olsa arasıra eski alışkanlıkla yaptığı güzel hareketler, zarif sürüşler, vuruşlara bakarak: «Bu adam iyi futbolcu, lâkin nesi var?» demekten kendimizi alamıyoruz. Onu kırk defa kırk tanınmayacak kadar değişik maske ile herhangi bir futbol yöneticisinin karşısına çıkartıp denetseniz kırkında da Aydın'a talip olur sanırım... Çünkü cidden futbol için gerekli çok şey var bu kıymette... Un var, yağ var, şeker var hikâyesi... Belki de helvacı yok diyeceğim amma bu kıratta insanlar artık kendi kendisinin helvacısı olurlar. Direnir, çalışır, hırslanır, perhiz yapar, gururu incinir, kızar, ahd eder de muhakkak silkinip helvalaşırlar... Büyük şampiyonlar, büyük yıldızlar artık biraz da kendilerinin antrenörleridirler.. Sahneler ve sahalara çıkanlar alkışlamak veya yumruklamak için bekleyen eller karşısındadırlar. Evet! artistlerin, yıldızların hakiki seyircileri bunlardır. İki üç dosta «Moralim bozuk», «Beni anlamıyorlar», «Beni oynatmasını bilmiyorlar» gibilerden dert yanmak nafiledir... Onlar bile bir dinler iki dinler, üçüncüsünde için için gülerler... İyi, hem çok iyi futbolcusun. Bir takım sana avuç dolusu para vermiş, almış. Seyirci senden çok şey bekliyor... Öyleyse sıkıp takır takır oynayacaksın Aydın! Birisinde olmazsa, ikisinde, üçünde olmazsa büsbütün hırslanıp beşincisinde, altıncısında gürül gürül oynamalısın Aydın!..

Gelecek yazı: Şükrü (F. Bahçe)